

АНАЛИЗА ВРЕДНОСТИ ПОТРОШАЧКЕ КОРПЕ И КУПОВНЕ МОЋИ СТАНОВНИКА ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБАР 2011.

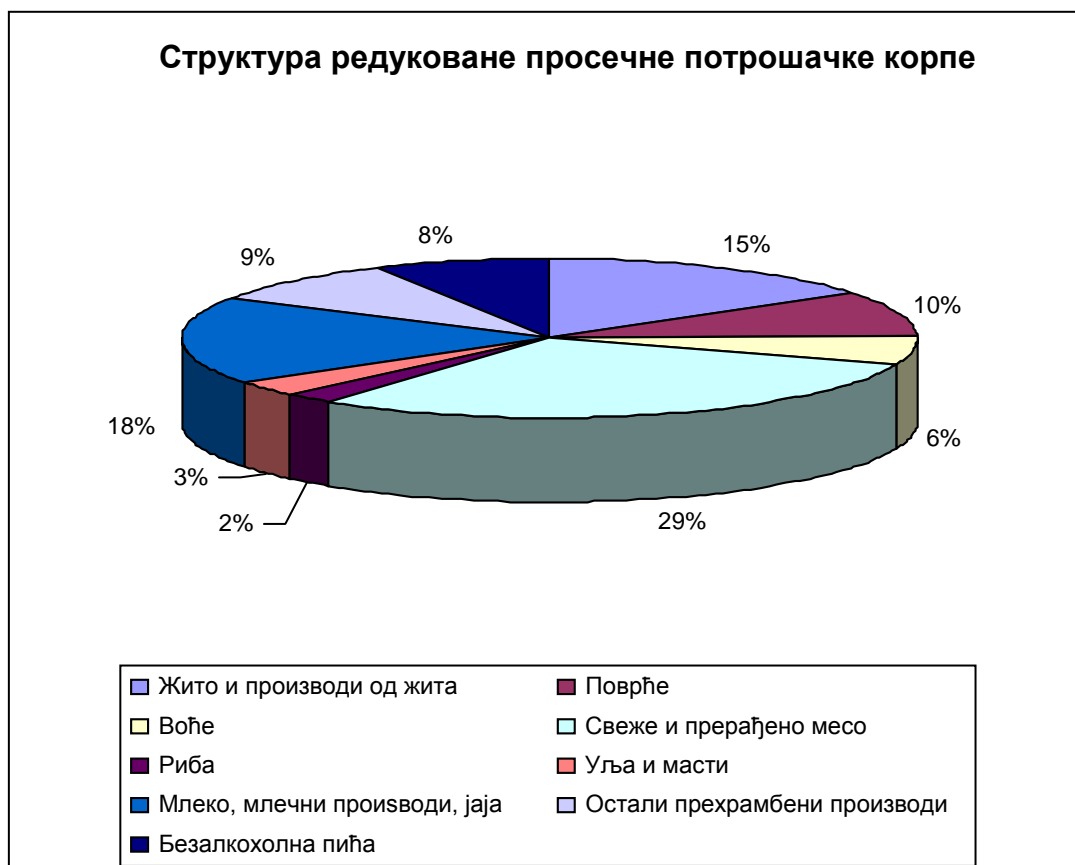
на основу истраживања студената Економског факултета у Нишу

Основни циљ овог истраживања је да се дође до егзактних података о животном стандарду просечне породице у Нишу, Београду, Новом Саду, Јагодини и Лесковцу преко праћења вредности потрошачке корпе и куповне моћи становника. Истраживањем су обухваћени малопродајни објекти ИДЕА, РОДА, МАКСИ, МЕРКАТОР и ТЕМПО, а коришћене су редукована просечна и редукована минимална потрошачка корпа која покрива најосновније животне потребе.¹ Треба имати у виду да се ове корпе односе само на издатке за храну и пиће, које чине чак 58,62% просечне месечне зараде (имајући у виду редуковану просечну потрошачку корпу) (**графикон број 2**). Уз званичне податке, ово истраживање има за циљ да одреди висину потрошачке корпе по малопродајним објектима посматрајући конкретне производе (нпр. кекс Плазма), што је врло важно за потрошаче.

Вредност редуковане просечне потрошачке корпе је највиша у Београду и износи 23.310,86 динара, затим у Јагодини 22.973,37 динара, следи Нови Сад са 22.335,28 динара, Ниш са 22.293,73 и на крају Лесковац, где је вредност ове корпе 21.509,14 динара (**графикон број 3**).

Истраживањем је обухваћена редукована потрошачка корпа чија је структура дата **графиконом 1**.

Графикон 1 - СТРУКТУРА ПРОСЕЧНЕ ПОТРОШАЧКЕ КОРПЕ ПО ГРУПАМА ПРОИЗВОДА

¹ Основа за редуковање је нова потрошачка корпа Републичког Завода за статистику која се односи на месечну потрошњу хране и пића трочлане породице и усклађена је са стандардима ЕУ

На основу графикана који приказује структуру просечне потрошачке корпе, јасно се види да се највећи део корпе троши на свеже и прерађено месо, чија вредност у укупној вредности просечне потрошачке корпе заузима највећи део са око 29%.

Куповна моћ становништва је мерена коефицијентом који је добијен као количник просечне месечне зараде и вредности редуковане просечне потрошачке корпе по градовима. Сходно томе, највиша куповна моћ је у Београду, где је коефицијент који репрезентује куповну моћ највиши и износи 2,03. Следи Нови Сад са коефицијентом 1,92, затим Ниш са коефицијентом 1,50, Јагодина са односом 1,39. Најнижа куповна моћ је код становника Лесковца, где овај коефицијент износи свега 1,37 (**графикон број 4**).

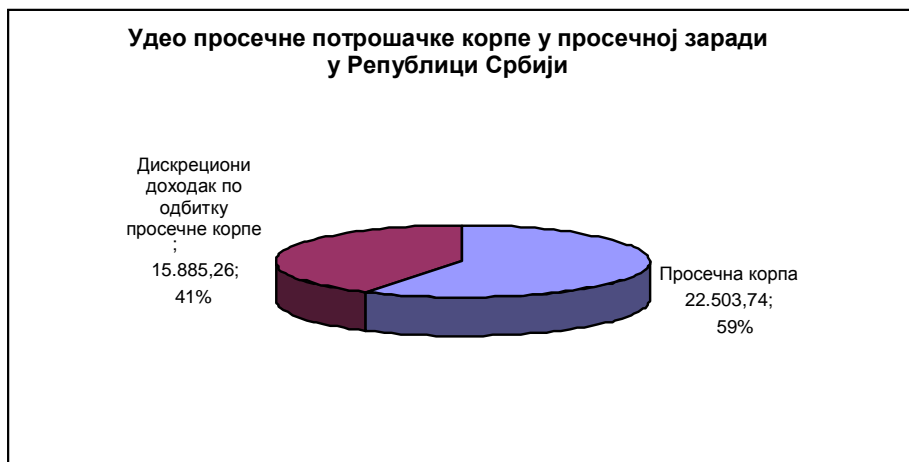
Имајући у виду да је куповна моћ становништва у Републици Србији мерена просечним коефицијентом 1,64, може се рећи да је једино куповна моћ становника Београда и Новог Сада већа од републичког просека. У Београду након подмирења егзистецијалних животних потреба (наша редукована минимална потрошачка корпа) становништву остаје још 33.083,75 динара за остале потребе (образовање, култура, алкохолна пића и дуван, одећа и обућа, намештај, становање, здравство, транспорт, комуникације, ресторани и рекреација), док у Лесковцу (где је забележена најнижа куповна моћ) грађанима остаје на располагању само 16.205,33 динара за ове остале потребе.

Из целокупне анализе се изводи закључак да висина просечне месечне зараде одлучујуће утиче на куповну моћ становника по градовима, јер редослед градова по висини просечне плате је идентичан редоследу градова по куповној моћи.

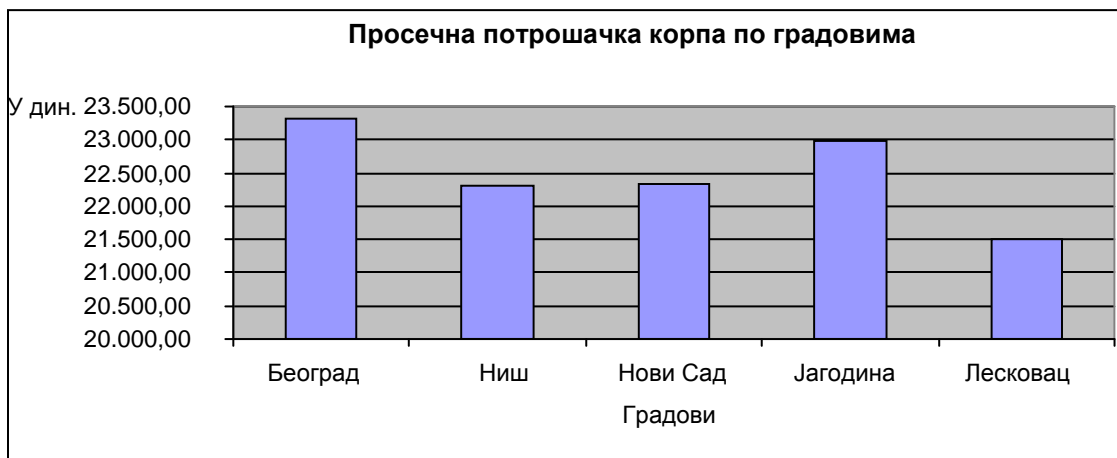
Из истраживања следи да је у Републици Србији најјефтинији малопродајни објекат РОДА (где је вредност просечне потрошачке корпе 21.521,50 динара), затим ИДЕА са вредношћу корпе од 22.029,32 динара, ТЕМПО са 22.179,83 динара, МЕРКАТОР са 23.126,64 динара, а да је најскупљи малопродајни објекат МАКСИ са вредношћу просечне потрошачке корпе од 23.245,05 динара (**графикон број 5**).

У прилогу се дају релевантни подаци који проистичу из истраживања.

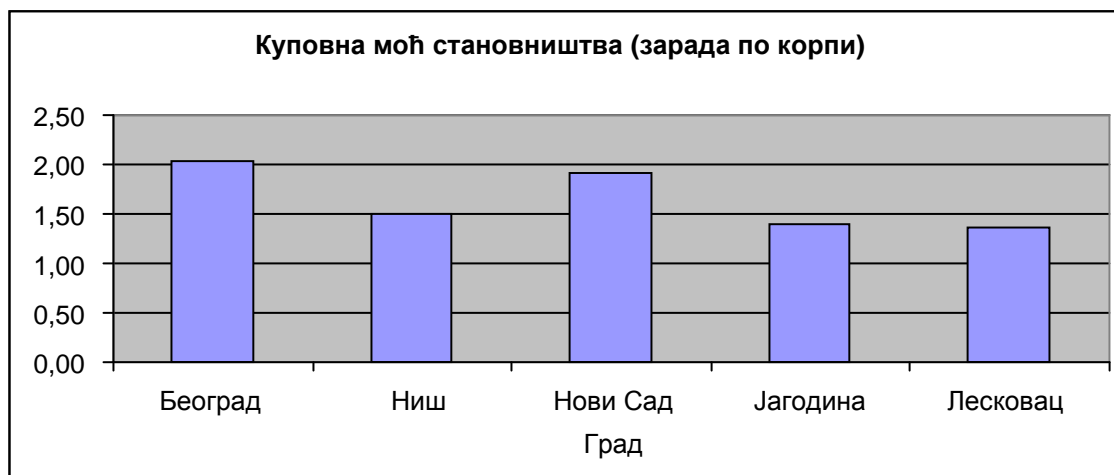
Графикон 2 – Удео просечне потрошачке корпе (део за храну и пиће) у просечној месечној заради у Републици Србији

Графикон 3 - КОМПАРАЦИЈА ВРЕДНОСТИ ПРОСЕЧНЕ ПОТРОШАЧКЕ КОРПЕ ПО ГРАДОВИМА ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБАР 2011. ГОДИНЕ²

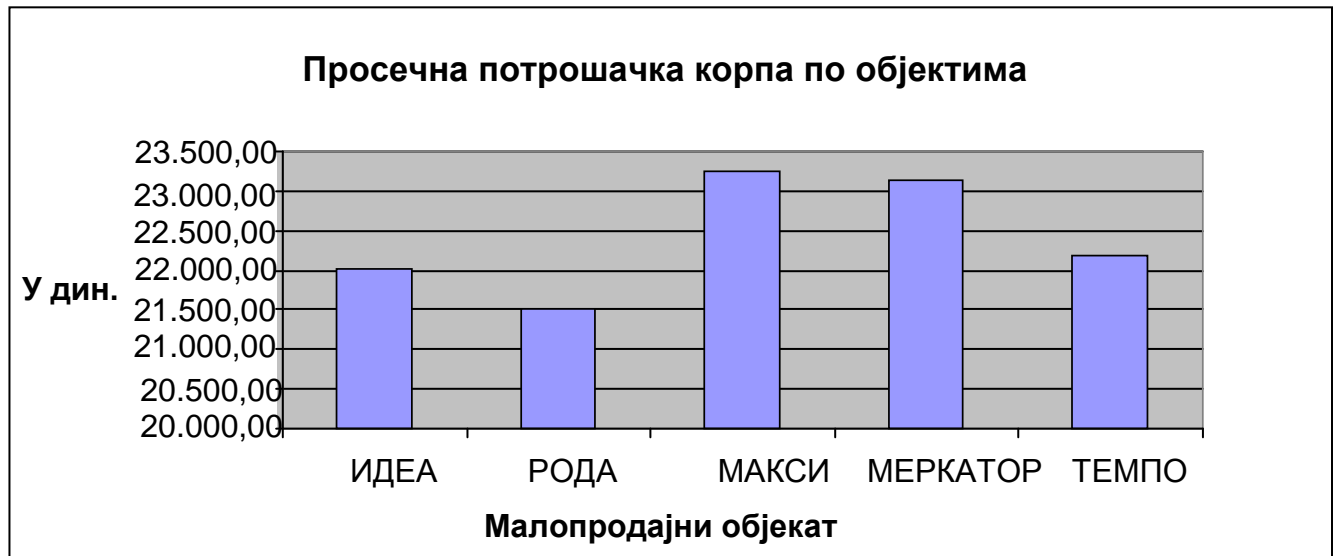
Графикон 4 - КОМПАРАЦИЈА КУПОВНЕ МОЋИ СТАНОВНИШТВА ПО ГРАДОВИМА ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБАР 2011. ГОДИНЕ³

² Извор за све графике је истраживање студената Економског факултета у Нишу спроведено 30.09.2011. године

³ Куповна моћ становништва ће се израчунавати као однос просечне месечне зараде за месец август 2011. и вредности редуковане просечне потрошачке корпе по градовима

Графикон 5 - КОМПАРАЦИЈА ВРЕНОСТИ ПРОСЕЧНЕ ПОТРОШАЧКЕ КОРПЕ (НРАНА И ПИЋЕ) У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ПО МАЛОПРОДАЈНИМ ОБЈЕКТИМА

Скенирање цена за месец септембар је вршено дана 30. 9. 2011. године у свим маркетима и хипермаркетима обухваћеним анализом у Београду, Новом Саду, Нишу, Јагодини и Лесковцу. Током процеса скенирања наишли смо на проблеме зато што нисмо имали слободу записивања цена артиклима из асортимана у појединим објектима.

Ментор тима студената је проф. др Бобан Стојановић. Истраживање су реализовали студенти четврте године Економског факултета у Нишу: Милан Марковић и Зорана Костић, као и студенти треће године: Инес Пријић, Јелена Илић, Марина Стојановић, Милена Аранђеловић, Милена Коцић, Сања Стојичић и Зоран Страхињић.

Истраживање се континуирано наставља, а резултате ћемо благовремено објављивати.